

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره چاپ 1495

شماره سابقه چاپ 1022-230

1394-1196

شماره ثبت 200

دوره یازدهم - سال چهارم

تاریخ چاپ 1402/11/7

اعاده شده از شورای نگهبان (2)

شماره 200

تاریخ 1402/10/23

گزارش کمیسیون اجتماعی به مجلس شورای اسلامی

طرح ساماندهی کارکنان دستگاههای موضوع ماده (29) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (طرح ساماندهی استخدام کارکنان دولت) اعاده شده از شورای نگهبان که جهت بررسی و رفع ایراد به این کمیسیون ارجاع شده بود در جلسات متعدد مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در نهایت در جلسه مورخ 1402/10/17 این کمیسیون با حضور عضو شورای نگهبان و مسئولان دستگاههای اجرائی ذی ربط و کارشناسان مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به شرح ذیل به تصویب رسید.

اینک گزارش آن در اجرای ماده (199) قانون آیین نامه داخلی به مجلس شورای اسلامی تقدیم می شود.

رئیس کمیسیون اجتماعی

ولی اسماعیلی

اصلاحات کمیسیون داخل کادر درج شده است.

معاونت قوانین

باسمه تعالی

طرح ساماندهی کارکنان دستگاههای موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

ماده واحد- از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، انعقاد هر نوع قرارداد توسط دستگاههای موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1395/12/14 با اصلاحات و الحاقات بعدی و سازمانها و شرکتهای تابعه و وابسته به آنها به منظور تأمین نیروی انسانی با شرکتهای و اشخاص حقیقی و حقوقی دولتی و غیردولتی ممنوع می‌باشد.

ایراد شورای نگهبان:

۱- در ماده واحد؛

۱-۱- منظور از عبارت «تأمین نیروی انسانی» از جهت شمول نسبت به قراردادهای حجمی، خرید خدمت و... ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱-۲- ایراد بند ۲ مذکور در نظر سابق شورا، درخصوص اطلاق حکم تبصره ۱، نسبت به اطلاق حکم ماده واحد باقی است. (۲- اطلاق حکم تبصره ۱، درخصوص ممنوعیت مطلق انعقاد قراردادهای مذکور، مغایر بند ۱۰ اصل سوم قانون اساسی شناخته شد.)

6- با عنایت به نظر هیأت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام در خصوص طرح فوق، مصوبه در موارد مذکور در نامه این هیأت، مغایر بند 2 اصل 110 قانون اساسی شناخته شد. به پیوست نظر این هیأت به شماره 9000-66060 مورخ 1402/06/08 در خصوص این طرح عیناً جهت اقدام لازم ارسال می‌گردد.

«اولاً، تبدیل وضعیت استخدامی نیروهای شرکتی، حجمی، پروژه‌ای و نظایر این‌ها به قرارداد کار معین و برقراری رابطه شغلی مستقیم میان آن‌ها با دولت به شرح مذکور در تبصره ۲ به معنای افزایش تعداد کارکنان دولت است و در نتیجه در مغایرت با بند ۱۰ سیاست‌های کلی نظام اداری قرار دارد.»

مصوبه کمیسیون:

در راستای رفع ایراد بند های (1-1) و (1-2) و بند (6) شورای نگهبان، متن ماده واحده به شرح ذیل اصلاح شد:

«**ماده واحده-** از ابتدای سال 1403، انعقاد هر نوع قرارداد توسط دستگاه‌های موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1395/12/14 با اصلاحات و الحاقات بعدی به منظور تأمین نیروی انسانی در فعالیت‌های حجمی جاری دستگاه از طریق شرکت‌ها و اشخاص حقیقی و حقوقی دولتی و غیردولتی، ممنوع بوده و کلیه این فعالیت‌ها از طریق انعقاد قراردادهای مستقیم انجام می‌شوند. وزارت اطلاعات، نیروهای مسلح و سازمان انرژی اتمی ایران از شمول این حکم مستثنی هستند.»

تبصره ۱- فعالیت‌های مؤسسات و شرکت‌های پیمانکاری طرف قرارداد دستگاه‌های موضوع این قانون که فعالیت‌های مربوط به طرح‌های عمرانی یا تملک دارایی سرمایه‌ای با استفاده از امکانات و تجهیزات مؤسسه یا شرکت را بر عهده دارند از شمول این قانون مستثنی می‌باشند.

ایراد شورای نگهبان:

۲- در تبصره ۱، عدم ذکر اشخاص حقیقی و انحصار به فعالیت‌های مربوط به طرح‌های عمرانی تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، مغایر بند ۱۰ اصل سوم قانون اساسی شناخته شد.

2-4- با توجه به حکم تبصره ۲، مبنی بر الزام به انعقاد قرارداد مستقیم با اشخاص مذکور، حکم تبصره ۳، در خصوص عدم رعایت سقف سمت (پست)‌های سازمانی در موارد فوق، در موارد که پست‌های دستگاه مربوطه تکمیل شده است ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

تذکر شورای نگهبان:

۱- در تبصره ۱، واژه «فعالیت‌های» از ابتدای تبصره حذف شود.

مصوبه کمیسیون:

در راستای رفع ایراد بندهای (۲) و (2-4) و تذکر (1) شورای نگهبان، تبصره (1) به شرح ذیل اصلاح شد:

«تبصره 1- فعالیت‌های حجمی جاری شامل فعالیت‌های مستمری است که انجام آن حداقل یکسال زمان می‌برد یا در طول حداقل یک سال مورد نیاز دستگاه بوده و با پست سازمانی انجام نمی‌شود و نیز با استفاده از امکانات و

تجهیزات همان دستگاه انجام می‌گردد؛ از قبیل: حمل و نقل، تعمیر و نگهداری ساختمان و ماشین‌آلات، امور آشپزخانه و رستوران، خدمات عمومی (نظیر نامه‌رسانی، تلفنچی، نظیفات، امور آبدارخانه، پیش‌خدمتی)، نگهداری و خدمات فضای سبز، چاپ و تکثیر، امور بهره‌برداری از تأسیسات و نظایر آن که فهرست آن‌ها به پیشنهاد سازمان اداری و استخدامی کشور تهیه می‌شود و ظرف شش ماه از زمان لازم الاجرا شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.»

تبصره 2- دستگاه‌های موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران موظفند ظرف حداکثر شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، با نیروهای شرکتی که به صورت غیر مستقیم و تمام وقت تا پایان سال ۱۴۰۱ در دستگاه‌های مربوطه مشغول بکار بوده و در سال ۱۴۰۲ نیز در همان دستگاه مشغول به خدمت می‌باشند، قرارداد مستقیم بی‌واسطه منعقد نمایند. انعقاد قراردادهای مذکور بدون تحمیل هرگونه بار مالی جدید از قبیل احتساب مدرک تحصیلی بالاتر خواهد بود. آیین‌نامه اجرائی این تبصره ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون توسط سازمان اداری و استخدامی کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد و توسط سازمان مذکور به کلیه دستگاه‌ها و سازمان‌های موضوع این قانون ابلاغ می‌گردد.

ایراد شورای نگهبان:

3- تبصره ۲،

1-3- از جهت مشخص نبودن ضوابط حکم مذکور از جمله میزان سابقه افراد، نیاز دستگاه‌ها و سایر شایستگی‌های افراد ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۴- در تبصره ۳،

1-4- منظور از مشاغل تخصصی با توجه به عدم تعریف قانونی ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

2-4- با توجه به حکم تبصره ۲، مبنی بر الزام به انعقاد قرارداد مستقیم با اشخاص مذکور، حکم تبصره ۳، درخصوص عدم رعایت سقف سمت (پست)‌های سازمانی در موارد فوق، در موارد که پست‌های دستگاه مربوطه تکمیل شده است ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۵- علی‌رغم اصلاحات به عمل آمده ابهام مذکور در بند ۴-۳- نظر سابق شورا کماکان به قوت خود باقی است. (4-3- با توجه به ابهامات مصوبه از جمله دامنه شمول مصادیق آن، اظهارنظر درخصوص بارمالی پس از رفع ابهامات مذکور صورت خواهد گرفت.)

6- با عنایت به نظر هیأت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام درخصوص طرح فوق، مصوبه در موارد مذکور در نامه این هیأت، مغایر بند 2 اصل 110 قانون اساسی شناخته شد. به پیوست نظر این هیأت به شماره 9000-66060 مورخ 1402/06/08 درخصوص این طرح عیناً جهت اقدام

لازم ارسال می‌گردد.

«ثانیاً، با توجه به اینکه نیروهای شرکتی بدون آزمون و بررسی صلاحیت حرفه‌ای در شرکت‌های پیمانکاری به کار گرفته شده‌اند، ترجیح آن‌ها بر سایر افراد متقاضی اشتغال (به صرف دارا بودن دو سال سابقه کار) مغایر عدالت محوری در جذب نیروی انسانی است که در بند ۲ سیاست‌های کلی نظام اداری مورد تأکید قرار گرفته است.

ثالثاً، انعقاد قرارداد مستقیم کارکنان شرکتی و نظایر آن با دولت، با توجه به بیشتر بودن حقوق و مزایای پرداختی به کارکنان دولت و نیز با توجه به شمول این مصوبه بر شاغلان پاره وقت، نهایتاً منجر به افزایش هزینه‌های عمومی خواهد شد که این امر نیز مغایر بند ۱۶ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی است.»

تذکر شورای نگهبان:

۲- در تبصره ۲، عبارت «نیروهای شرکتی» به عبارت «کارکنان شرکتی» اصلاح شود.

مصوبه کمیسیون:

در راستای رفع ایراد بند های (1-3)، (4)، (5) و (6) و تذکرها (1) و (2) شورای نگهبان، تبصره (2) به شرح ذیل اصلاح شد:

« تبصره 2- دستگاه‌های اجرایی موضوع این قانون، موظفند با کارکنان شرکتی که به صورت غیرمستقیم و تمام وقت تا پایان سال ۱۴۰۱ در دستگاه‌های مربوطه مشغول بکار بوده و در سال ۱۴۰۲ نیز در همان دستگاه مشغول به خدمت می‌باشند در صورتی که مازاد بر نیاز نباشند، قرارداد مستقیم

بی‌واسطه موقت یکساله بر اساس مقررات قانون کار یا قرارداد کار معین منعقد نمایند و در صورت نیاز، به تملید آن اقدام کنند. انعقاد قراردادهای مذکور بدون تحمیل هرگونه بار مالی جدید از قبیل احتساب مدرک تحصیلی بالاتر خواهد بود. تبدیل وضعیت این کارکنان شرکتی با رعایت مقررات گزینش، پس از پایان مدت قراردادهای آنان با شرکت تأمین نیروی انسانی طرف قرارداد، خواهد بود. رتبه‌بندی و ارتقای کارکنان به کارگیری شده بر اساس مقررات قانون کار، طرح طبقه‌بندی مشاغل کارگری موضوع قانون کار و کارکنان قرارداد کار معین تابع قانون مدیریت خدمات کشوری خواهد بود. آیین‌نامه اجرایی انعقاد قراردادهای موضوع این تبصره با لحاظ اولویت بر مبنای سنوات خدمتی، صلاحیت‌های حرفه‌ای و مدرک تحصیلی مرتبط و نظایر آن توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری سازمان اداری و استخدامی کشور تهیه می‌شود و ظرف شش ماه از زمان لازم الاجرا شدن این قانون، به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.»

تبصره 3- انعقاد قرارداد مستقیم با کارکنان موضوع تبصره (۲) این قانون که در سمت (پست)های موضوع ماده (۱۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری اشتغال می‌یابند، بدون رعایت سقف سمت (پست)های سازمانی و مشمول قانون کار می‌باشد و با کارکنانی که در مشاغل تخصصی مشغول به خدمت می‌گردند، قرارداد کار معین موضوع تبصره ماده (۳۲) قانون مدیریت خدمات

کشوری بدون رعایت محدودیت مربوط به سقف سمت (پست)های سازمانی مذکور در این تبصره منعقد گردد.

ایراد شورای نگهبان:

2-3- از جهت عدم تعیین تکلیف نسبت به قرارداد میان شرکت‌های مذکور و کارکنان آنها، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون:

در راستای رفع ایراد بند (2-3) شورای نگهبان، تبصره (3) به شرح ذیل اصلاح شد:

«تبصره 3- کارکنان شرکتی که مراحل انعقاد قرارداد مستقیم را طی نمایند پس از خاتمه قرارداد با شرکت مربوط، از حقوق و مزایای قانونی خاتمه قرارداد کار برخوردارند. تسویه حساب دستگاه اجرایی مربوط با شرکت‌های مذکور مستلزم ارائه مدارک دال بر پرداخت کلیه حقوق و مزایای کارکنان از جمله مفاصا حساب بیمه‌ای و مالیاتی می‌باشد. متخلف از اجرای این حکم مسئول پرداخت حق بیمه و خسارات مربوط خواهد بود و حق دارد وجوهی را که از این بابت پرداخته است از شرکت مطالبه و وصول نماید.»

تبصره 4- ...

تبصره 9- از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، ماده (17) قانون مدیریت

خدمات کشوری مصوب 1386/7/8 با اصلاحات و الحاقات بعدی نسخ

می‌گردد. همچنین عبارت «و استفاده از خدمات کارمندان اینگونه شرکت‌ها و مؤسسات صرفاً بر اساس ماده ۱۷ این قانون امکان‌پذیر است» از انتهای ماده (۴۷) قانون مدیریت خدمات کشوری حذف می‌شود.

ایراد شورای نگهبان:

1-2- ایراد بند ۲ مذکور در نظر سابق شورا، درخصوص اطلاق حکم تبصره ۱، نسبت به اطلاق حکم ماده واحده باقی است. (2- اطلاق حکم تبصره 1، درخصوص ممنوعیت مطلق انعقاد قراردادهای مذکور، مغایر بند 10 اصل سوم قانون اساسی شناخته شد.)

مصوبه کمیسیون:

در راستای رفع ایراد بند (1-2) شورای نگهبان، متن تبصره (9) به شرح ذیل اصلاح شد:

«تبصره 9- از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، ماده (۱۷) قانون مدیریت خدمات کشوری ۱۳۸۶/۷/۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی، در خصوص فعالیت‌های موضوع تبصره (1) این قانون مجری نیست.»